

info@AVN.nl (correspondentie graag tevens per e-mail)

Burgemeester en wethouders van Den Haag,
AWB / bezwaar, Postbus 12 600
2500 DJ DEN HAAG

Den Haag, 23 augustus 2018

Onderwerp: Omgevingsvergunning tussen Scheveningseweg 21 tot en met 235 en Carnegieplein 5 (traject Scheveningseweg/Carnegieplein) te Den Haag, het vervangen en verleggen van de trambaan, kenmerk: 201808633/6821526, dd 25-07-2018

Geacht College,

Naar aanleiding van bovenstaande omgevingsvergunning tekenen wij bezwaar aan tegen de voorgenomen herplant, die niet geschiedt "op een zodanige wijze dat de cultuurhistorische waarde en zodoende de karakteristiek van de Scheveningseweg bewaard blijft", anders dan in deze omgevingsvergunning vermeld, p4. Zie ook ons eerder gestuurde bezwaar tegen de kapvergunning: <https://www.avn.nl/upload/documents/zienswijzes/2018-07-01%20Scheveningseweg%20kapvergunning%20en%20aanvraag%20aanlegvergunning%20Car%20JG%20EF%20BS.pdf>. Daarnaast geven wij aanbevelingen t.a.v. de aanleg. Wij hebben bezwaar tegen het afgeven van de aanlegvergunning na de kapvergunning omdat de aanlegvergunning gevolgen heeft voor de kapvergunning.

Behoud van historische waarden van de weg, bezwaar tegen keuze bij de herplant

De Scheveningseweg is beroemd als een van de eerste verharde wegen in Nederland die buiten de bebouwde kom is aangelegd, 350 jaar geleden: een lange rechte weg van Den Haag naar Scheveningen omzoomd door uniforme bomenrijen. Een prachtig beeld! De weg is onderdeel van het Rijksbeschermd Stadsgezicht.

De gemeente gaf de Stichting In Arcadië een opdracht voor een 'Tuinhistorische verkenning en voorlopige waardstelling Scheveningse Bosjes, waterpartij en Westbroekpark', die in 2016 gereed kwam, zie http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0518.BP0331DMadurodam-20CO/b_NL.IMRO.0518.BP0331DMadurodam-20CO_tb1.pdf

Daarin staat: "Vanaf de aanleg liggen aan weerszijden van de Scheveningseweg wallen en kent de weg een imposante laanbeplanting met aan weerszijden meerdere rijen laanbomen." En even verder: "de huidige laanbeplanting is diffuus en incompleet: er ontbreken fragmenten, het plantverband is niet consequent en er staan verschillende boomsoorten" ... "De voorlopige tuinhistorische waarde van het deelgebied Scheveningseweg is hoog, ondanks beschadigingen en wijzigingen in dit deelgebied." (p87) Herstel van de uniforme laanbeplanting zou dus een prachtige kans zijn om de allure van de Scheveningse weg te herstellen.

Met deze omgevingsvergunningen is het mogelijk, doordat het spoor richting bos wordt verschoven, aan de zee kant van de Teldersweg, het merendeel van de 30 jaar geleden langs de rijbaan aangeplante uniforme rij gezonde lindes te behouden. Door de maatregelen die worden genomen worden de omstandigheden voor deze bomen hopelijk verbeterd.

Aan de stadskant van de Teldersweg staat nu een gehavende rij bomen, zieke kastanjes gemengd met lindes op opgevallene plekken. Het was ook mogelijk geweest de lindes te behouden, en de zieke kastanjes te laten uitsterven. De AVN heeft in de denktank haar voorkeur geuit om de kans aan te grijpen daar in één keer langs de rijbaan een nieuwe uniforme rij bomen aan te brengen, van eenzelfde soort en leeftijd. Juist daar waar nu de door de Stichting In Arcadië versmaide verschillende soorten staan. Zo wordt het mogelijk de historische waarde - althans gedeeltelijk - te herstellen. Het belang van de cultuurhistorische betekenis van de weg met bomenrijen heeft daarbij een grote rol gespeeld.

Bij de uitgegeven omgevingsvergunning is echter gekozen voor de aanplant van verschillende soorten: "twee soorten lindes (*Tilia x europaea* en *Tilia cordata* 'Böhlje') en twee soorten iepen (*Ulmus resista* 'Rebona' en *Ulmus resista* 'New Horizon')".

Daartegen tekenen wij bezwaar aan. We stellen voor te kiezen voor eenzelfde soort, bijvoorbeeld dezelfde linde die reeds is gebruikt. In de tweede rij aan de boskant en elders in het bos staat voldoende diversiteit aan bomen.

Wat zo mooi was aan dit deel van de weg tussen Teldersweg en stad, was juist dat aan beide zijden dezelfde soort stond. Ook in de herfst leverde dat een fraai beeld op. Als bij de herplant wordt gekozen voor lindes, krijgt men op den duur ook weer een echte laanbeplanting, omdat aan de overzijde van de weg de kastanjes bij het uitsterfbeleid ook zijn vervangen door lindes.

Daarmee wordt de door de gemeente beoogde "herstel en versterking van de cultuurhistorische waarden van de Scheveningseweg" optimaal benaderd.

Voor de aanplant aan boszijde aansluiten op het gemeentebestuur voor de Scheveningse Bosjes

In de kapaanvraag wordt geschreven: "aan de boszijde dient de herplant uit twee soorten lindes (*Tilia x europaea* en *Tilia cordata* 'Bohje') en esdoorns (*Acer pseudoplatanus* 'Negenia') te bestaan." We tekenen bezwaar aan tegen de aanplant van esdoorns. Als men kijkt naar het beleid voor de Scheveningse Bosjes (zie Handleiding Haagse Bossen p99), ziet men dat de keuze voor lindes een goede is, deze soort komt onvoldoende vaak voor. Iepen zijn de laatste tijd veel uitgevallen door iepziekte, dus is het een heel goed idee daar resistente iepen te planten. Esdoornsoorten zijn ruim voldoende vertegenwoordigd in de bosjes. Die hoeven dus hier niet te worden toegevoegd.

Plaatsing keerwanden en bijzondere bomen

In documenten die we ontvingen in de denktank en daarna, bijv. RIS297275, het standpunt van het college, is steeds sprake geweest van één keerwand die wordt geplaatst langs het spoor aan rijbaanzijde, alleen daar waar nieuwe bomen worden geplant.

We maken ons met name zorgen over de keerwanden die geplaatst worden langs het spoor bij de bijzondere bomen. (Dat zijn fraaie oudere bomen, belangrijk voor de ecologie, van de weinige die er zijn, omdat in de Tweede Wereldoorlog het grootste deel van de Scheveningse Bosjes is gekapt.)

Het spoor schuift 2,20m op in hun richting, en er komt ook geen boomviaduct.

In de vergunning staat dat bomenviaducten niet worden toegepast, omdat de bomen te oppervlakkig wortelen. Er was bovendien een verandering in de maatvoering, waardoor twee extra bomen gekapt moeten worden. Daarnaast moeten er nog drie extra bomen wijken voor de halte Ary van der Spuyweg die wordt behouden. Al met al worden 11 bomen meer gekapt dan in het Raadsvoorstel stond, en 12 meer bijzondere bomen.

De AVN verwacht wel, dat tijdens de werkzaamheden nabij de te behouden bomen, en met name de bijzondere bomen aan de boskant, er continu een gediplomeerde boomverzorger de werkzaamheden begeleidt. Zie ook het advies van de denktank, “Inzet van gediplomeerde boomverzorger ter begeleiding van de uitvoeringswerkzaamheden in de nabijheid van bomen.” Dit wordt niet expliciet in de voorschriften van deze omgevingsvergunning vermeld.

We verzoeken u de omgevingsvergunning aan te passen voor bovenstaande bezwaren tegen de keuze voor de herplant, en aan de aanbeveling, een gediplomeerde boomverzorger in te zetten,

Met vriendelijke groeten,

Els Fischer, vice-voorzitter AVN
Aletta de Ruiter, Secretaris AVN
info@AVN.nl 070 3388100